

STOWA, het kenniscentrum van de regionale waterbeheerders in Nederland, bemiddelt onderzoek, vooral tussen water- schappen en kennisinstellingen. Het is daarin verwant aan het OBN, het kennisnetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuur- kwaliteit, dat meer gericht is op beheerders van natuurgebieden (zie LANDSCHAP 2016-2 en 2017-2). Beide instituten hebben een vergelijkbare structuur. De een heeft programmacommissies om onderzoeksvragen op te stellen en uit te zetten. De ander heeft deskundigenteams met een vergelijkbare functie. In deze organen zitten vraagstellers en afne- mers van het onderzoek, naast kennisinstellingen. De Wetenschapswinkel van Wageningen University & Research (zie LANDSCHAP 2015-3), werkt op een vergelijkbare manier, maar dan voor organisaties die weinig geld hebben. Deze orga- nisatie wijken hiermee af van onderzoeksinstellingen en -bureaus die zelf onderzoek doen.

Het bemiddelingsproces van STOWA, OBN en de Wetenschapswinkel is meer dan een simpel 'u vraagt en wij draaien'. Er is voor- en nazorg. In het voorzorgtraject wordt aandacht besteed aan de formulering van de onderzoeksvraag en de begeleiding van het onderzoek, in de nazorg aan de implementatie van de ontwikkelde kennis en instrumenten. Je zou dergelijk onderzoek transdisciplinair kunnen noemen (Bouma, 2015). Dit type onderzoek gaat verder dan multi- en in- terdisciplinair onderzoek door de betrokkenheid van stakeholders.

Waterbeheer is één van de thema's waar STOWA zich mee bezig houdt. Het gaat op veel plaatsen beter met de water- kwaliteit in Nederland. Maar de meeste KRW-waterlichamen voldoen niet aan de normen. Dat zou uiterlijk in 2027 het geval moeten zijn, maar het is onwaarschijnlijk dat dat lukt. Belangrijke oorzaken zijn de aanwezigheid van persistente stoffen uit het verleden, bestrijdingsmiddelen, vermesting, inrichting en versnippering. Naast deze oude opgaven leidt klimaatverandering met de voorspelde extremere weersomstandigheden, tot nieuwe uitdagingen voor de waterbeheer- ders en voor STOWA.

Het werk van STOWA staat in dit nummer, dat mede door haar gefinancierd is, centraal. De themaredactie bestond uit Bas van der Wal en Rob Ruijtenberg (STOWA), Joost Delsman, Edu Dorland, Daisy de Vries en Jos Dekker (redactie LAND- SCHAP).

JOS DEKKER, HOOFDREDACTEUR

Johan Meeus tekent voor een nieuwe column deze jaargang. Letterlijk, want hij combineert telkens een tekening van een landschap ergens in Europa met een korte tekst over wat dat landschap bij hem oproept. En ook dit jaar weer een serie co- verfoto's van een Nederlands landschap in verschillende seizoenen. Mark van Veen maakt telkens een foto van een mooi stukje Marsdijk bij Fort Vechten (deel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie).

Literatuur

Bouma, J., 2015. Transdisciplinariteit en organisatie van het onderzoek. Landschap 28/3: 91-95.